

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 2641

Vragen van de leden **Van Helvert** (CDA), **Voordewind** (ChristenUnie) en **Van der Staaij** (SGP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de stijgende christenvervolging in China onder Xi Jinping* (ingezonden 13 juni 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 3 juli 2018)

#### Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving over de Rooms-Katholieke bisschop Guo Xijin die door de Chinese overheid gevangen werd gehouden tijdens Pasen?<sup>1</sup>

#### Antwoord 1

Ja.

#### Vraag 2

Hoe beoordeelt u het nieuws dat Guo waarschijnlijk door de Chinese overheid gevangen gezet werd en plaats moest maken voor een bisschop (Zhan Silu) die wél door de Communistische Partij wordt goedgekeurd?<sup>2</sup>

#### Antwoord 2

Vrijheid van religie en levensovertuiging is een van de prioriteiten binnen het Nederlandse mensenrechtenbeleid. Bovendien is vrijheid van religie en levensovertuiging verankerd in verschillende internationale instrumenten zoals Artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Dit recht is universeel en geldt dus voor iedereen, overal – ook voor Guo Xijin. Over de officiële benoeming en goedkeuring van bisschoppen doet het kabinet geen uitspraken – dit is een kwestie die speelt tussen China en het Vaticaan.

<sup>1</sup> <http://www.asianews.it/news-en/Mindong,-Msgr.-Guo-Xijin-kidnapped-by-the-police-before-Easter-43462.html>

<sup>2</sup> <https://www.nytimes.com/2018/03/28/world/asia/catholic-bishop-detained-china.html>

### Vraag 3

Bent u er tevens van op de hoogte dat er op 1 februari nieuwe wetgeving is aangenomen die meer beperkingen oplegt aan de ongereguleerde activiteiten<sup>3</sup>, waarmee de greep van de Communistische Partij op Chinese christenvrijheid sterker wordt?

### Antwoord 3

Ja.

### Vraag 4, 5 en 6

Deelt u de zorgen van de Commissie voor de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties over de vrijheid van godsdienst in China?<sup>4</sup>

Heeft u daarnaast kennisgenomen van het feit dat China voornemens is het belijden van het autonome christendom verder in te kapselen, zoals geuit tijdens de Nationale Conferentie over Religieuze Zaken, waar autoriteiten verklaarden dat religies moeten dienen als een instrument van «nationale eenheid» en «maatschappelijke stabiliteit»?<sup>5</sup>

Hoe plaatst u toenemende beïnvloeding van religies in China in de «Sinificatie»-politiek zoals geëmbieerd door Xi Jinping?<sup>6</sup>

### Antwoord 4, 5 en 6

De vrijheid van religie en levensovertuiging in China staat steeds meer onder druk. In september 2017 werd een aantal maatregelen afgekondigd om ongeautoriseerde activiteiten van religieuze groepen harder aan te pakken en de toch al grote mate van controle ten aanzien van christelijke groeperingen, moslimgemeenschappen en andere religieuze groepen aan te scherpen. Deze regelgeving ging per februari 2018 van kracht. Hiermee zal naar verwachting de nu nog aanwezige relatieve bewegingsruimte van ongeregistreerde (huis)kerken drastisch worden ingeperkt. Ook wil de Chinese overheid met deze regelgeving de buitenlandse invloed op religieuze aangelegenheden in China aan banden leggen en terrorisme en extremisme tegengaan.

Het kabinet maakt zich ernstige zorgen over deze ontwikkelingen. Vrijheid van religie en levensovertuiging is een prioriteit binnen het mensenrechtenbeleid. De Chinese pogingen om onofficiële religies aan banden te leggen en officiële religies te beheersen zijn in strijd met internationale mensenrechtenverdragen.

### Vraag 7 en 8

Bent u bereid China aan te spreken op deze zorgwekkende ontwikkelingen, alsmede de verantwoordelijkheid om universele mensenrechten, in het bijzonder godsdienstvrijheid van christenen en andere minderheden te respecteren? Zo ja, op welke wijze?

Bent u bereid binnen nu en een maand de Kamer een overzicht te doen toekomen van de door u ondernomen en te nemen stappen, zowel bilateraal als multilateraal?

### Antwoord 7 en 8

De door het kabinet recent ondernomen stappen in bilateraal verband zijn als volgt. Op 20 juni jl. vond voor de 11<sup>e</sup> keer de bilaterale mensenrechtendialoog met China plaats. Tijdens de dialoog stelde de Mensenrechtenambassadeur de zorgwekkende ontwikkelingen in China met betrekking tot vrijheid van religie en levensovertuiging aan de orde. Specifiek ging hij in op een recent verbod op de online verkoop van bijbels, berichten over het vervangen van afbeeldingen van Jezus door die van president Xi Jinping en het door de Chinese autoriteiten monitoren en verhinderen van religieuze bijeenkomsten. Op 7 februari jl. heeft toenmalig Minister Zijlstra het onderwerp vrijheid van religie en levensovertuiging aangekaart in zijn gesprek met Minister Wang Yi van Buitenlandse Zaken. Ook premier Rutte heeft in zijn gesprek met premier Li Keqiang op 12 april jl. het belang van de mensenrechten onderstreept,

<sup>3</sup> <https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/03/christians-china-vatican-bishop/556955/>

<sup>4</sup> <http://uhri.ohchr.org/document/index/6B187FD4-F9C7-425D-9D35-B8EA2C78B23E>

<sup>5</sup> <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/china>

<sup>6</sup> <https://www.forbes.com/sites/oliviaenos/2018/03/28/growing-religious-persecution-in-china-a-symptom-of-xis-consolidation-of-power/#df26d2e3b8c8>

inclusief de vrijheid van religie en levensovertuiging. De mensenrechten zijn ook op 20 mei jl. ter sprake gekomen in mijn gesprek met Minister Wang Yi en marge van de G20 bijeenkomst voor ministers van Buitenlandse Zaken. In multilateraal verband zet Nederland zich actief in voor gemeenschappelijke EU-verklaringen. In de VN mensenrechtenraad kunnen onder item 4 van de agenda specifieke landensituaties worden aangekaart. Tijdens de laatste drie zittingen van de mensenrechtenraad (september 2017, maart 2018 en juni 2018) sprak de EU zich onder dit agenda item uit over de mensenrechtensituatie in China met specifieke aandacht voor vrijheid van religie en levensovertuiging. In november vindt er een *Universal Periodic Review* (UPR) van China plaats. Dit biedt tevens een gelegenheid om aanbevelingen te doen aan China op het gebied van mensenrechten.